Dosarul nr. 2ac-527/22 (dosar electronic 2-20053161-02-2ac-26072022)
Judecătoria Chișinău, judecător Daria Suşchevici

D E C I Z I E

mun. Chișinău 16 martie 2023

Colegiul civil, comercial
și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
Președintele ședinței, judecător Ion Secrieru
Judecătorii Marina Anton și Vitalie Cotorobai
Grefier Zoia Plești

examinând, în şedinţă de judecată publică, apelului declarat de C.A. „Moldasig" S.A., împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 22 iunie 2022, pronunțată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de „Polimontaj" S.R.L. către C.A. „Moldasig" S.A., intervenienți accesorii Lucic Natalia și Untilă-Levința Tatiana cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată, prin care acțiunea a fost admisă integral, -

c o n s t a t ă :

La 19 mai 2020 „Polimontaj" S.R.L. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către C.A. „Moldasig" S.A., intervenienți accesorii Natalia Lucic și Untilă-Levința Tatiana, solicitând încasarea de la C.A. „Moldasig" S.A. în beneficiul „Polimontaj" S.R.L. despăgubirea de asigurare în mărime de 73313 lei; cheltuielile de judecată în sumă de 2458,60 lei; cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei; cât și taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 2900 MDL.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat, că la 25 aprilie 2019, în mun. Chișinău, pe str. Arborilor, 21 (Viaduct) a avut loc un accident rutier, cu participarea conducătorului auto Lucic Natalia, ce conducea vehiculul de model „BMW" n/î ***** și cet. Untilă-Levința Tatiana, ce conducea automobilul de model „Ford Fusion" n/î *****.

Susține reclamantul, că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenția administrative, vinovat în comiterea accidentului a fost recunoscut conducătorul automobilului de model „Ford Fusion", dna Untilă-Levința Tatiana. Ambii conducători, inclusiv vinovatul în comiterea accidentului rutier, aveau încheiate cu C.A. „Moldasig" S.A. contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule. Accidentul menționat constituie un caz asigurat,

prevăzut de clauzele contractului încheiat între C.A. „Moldasig” S.A. și dna Untilă-Levința Tatiana.

Toate materialele ce vizează accidentul rutier menționat au fost depuse tot în luna aprilie 2019 la sediul C.A. „Moldasig” S.A. , în vederea examinării cazului asigurat și plata despăgubirii, formată din prejudiciul material efectiv cauzat.

Mai declară reclamantul, că proprietar al autoturismului „BMW” n/î ***** este „Polimontaj” S.R.L. Automobilul respectiv a fost procurat prin contractul de leasing financiar nr. 674LMD/2013 din 24.05.2013, încheiat cu ÎCS „BT Leasing MD” și a fost preluat de către „Polimontaj” S.R.L. prin actul de transmitere-primire în proprietate din 25.06.2014. Pentru perioada leasingului „Polimontaj ” S.R..L a transmis automobilul în posesie și folosință dnei Lucic Natalia, care a încheiat cu pârâtul C.A. „Moldasig” S.A. contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă, în calitate de utilizator al automobilului respectiv - având calitatea de asigurat.

A adăugat reclamantul, că conform evaluării din 2 mai 2019, efectuată de către evaluatorul asigurătorului - „General Expert” S.R.L. prețul despăgubirii datorate de asigurător a fost estimat la suma de 33503,30 lei. Actul de evaluare a fost înmânat dnei Lucic Natalia, care fiind vorbitoare de limba rusă, nu a înțeles conținutul deplin a acestui document și l-a transmis „Polimontaj” S.R.L. Nemijlocit dna Lucic Natalia a exprimat verbal, față de reprezentanții asigurătorului, dezacordul său vizavi de suma evaluării determinată de SRL „General Expert”. Mai invocă reclamantul că, nu a fost de acord cu această sumă, deoarece ea subestimează prețul real al prejudiciului material cauzat automobilului, iar calculul efectuat se bazează pe utilizarea de piese uzate, fie neoriginale și lucrări de proastă calitate, prestate de muncitori cu o calificare joasă. Astfel, pentru a determina prețul real al prejudiciului suferit de automobilul asigurat, a fost comandat și efectuat la Centrul național de expertize judiciare - Raportul de expertiză extrajudiciară nr. 138 din 7.06.2019, care a estimat valoarea reparației automobilului de model „BMW” n/î *****, la suma de 3388.84 euro. Despre data petrecerii expertizei, asigurătorul C.A. „Moldasig” S.A. și vinovatul au fost preîntâmpinați prin telegramă, însă nici-un reprezentant al acestora nu a apărut.

Suplimentar, „Polimontaj” S.R.L. a solicitat de la întreprinderea „Autospace” S.R.L. la care se făcea deservirea tehnică a automobilului în cauză, contul spre plată pentru reparația automobilului și a primit drept răspuns Devizul din 06.06.2019, conform căruia, costul reparației la această întreprindere ar costa 96650 lei (inclusiv reducerea de 21031,40 lei). Toate aceste documente au fost prezentate asigurătorului pentru a fi luată decizia privind achitarea despăgubirii cuvenite.

La 12 august 2019 către C.A. „Moldasig” S.A. a fost înaintată prima reclamație, prin care a fost solicitată achitarea despăgubirii în mărime de 3388,84 euro. Reclamația a fost condiționată de faptul că, asigurătorul se eschiva de a da un răspuns oficial la cerințele formulate de „Polimontaj” S.R.L., precum și evita să facă o careva apreciere a Raportului de expertiză, efectuat de către CNEJ. Neprimind un răspuns, la

26 noiembrie 2019 a fost depusă a doua reclamație, care la fel nu s-a soldat cu un careva rezultat.

Prin hotărârea Judecătoria Chişinău /sediul Centru/ din 22 iunie 2022, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul C.A. „Moldasig" S.A. suma despăgubirii de asigurare în mărime de 73313 lei, cheltuielile juridice în sumă de 2458,60 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei, cât și taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 2900 lei.

În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut, că pornind de la faptul că, a survenit un caz asigurat, prevăzut în contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, încheiat între C.A. „Moldasig" S.A. și Untilă-Levința Tatiana(persoana recunoscută vinovată în comiterea accidentului rutier), acest fapt determină apariția obligației asigurătorului C.A. „Moldasig" S.A. de plată a despăgubirii către proprietarul automobilului accidentat, adică „Polimontaj" S.R.L.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 30 iunie 2022, C.A. „Moldasig" S.A., a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău /sediul Centru/ din 22 iunie 2022, solicitând casarea acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2022, în corespundere cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu s-a dat curs cererii de apel declarate din motivul necorespunderii acesteia prevederilor art. art. 364 şi 365 Cod de procedură civilă, fiind acordat părții apelante termen, pentru a prezenta cererea de apel întocmită conform cerințelor legale și dovezii achitării taxei de stat. Concomitent s-a explicat, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. În interiorul termenului acordat de instanță, partea apelantă a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea prin care nu s-a dat curs, prin urmare prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2022, cererea de apel a fost acceptată pentru examinare cu intentarea procedurii în apel.

În motivarea cererii de apel s-a invocat, că instanţa de fond nu a luat în considerație prevederile legii speciale privind regulile şi etapele instrumentării unui dosar de daune.

În acest context partea apelantă s-a axat pe prevederile art. 21 alin. (4) al Legii Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, potrivit cărora procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurător, cu participarea asiguratului şi a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, şi se semnează de toţi participanţii la întocmirea lui, iar alin. (5) indică, că eventualele obiecţii ale părţilor cu privire la pagubele constatate se menţionează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta.

La fel, a făcut referire și la art. 21 alin. (7) al Legii nominalizate, potrivit căruia persoana păgubită ia cunoştinţă de toate documentele din dosarul de daună,

exprimându-şi acordul sau dezacordul asupra soluţiilor propuse de asigurător, confirmând faptul prin semnătură aplicată pe aceste documente.

Subsidiar a menționat art. 23 alin. (11) al Legii Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, care declară că indiferent de vechimea de exploatare a autovehiculului şi parcursul acestuia, în cazul în care despăgubirea de asigurare se solicită în numerar sau prin virament în contul bancar al persoanei păgubite, cuantumul despăgubirii de asigurare se stabileşte luând în calcul preturile medii practicate de minimum trei unităţi de specialitate acceptate de părţi pentru manopera şi pentru materialele aferente reparaţiei sau înlocuirii părţilor componente şi pieselor avariate, precum şi pentru părţi componente şi piese noi fabricate în bază de licenţă sau originale foste în folosinţă care corespund cerinţelor tehnice şi de securitate rutieră. în cazul când părţile componente şi piesele noi fabricate în bază de licenţă sau cele originale foste în folosinţă nu sânt disponibile pe piaţa autohtonă, paguba real suportată pentru autovehicule se va determina ținând cont de prevederile alin. (8).

În acest context, declară partea apelantă, că păgubitul nu a invocat careva obiecţii, constatăm, că acesta a căzut de acord cu toate constatările şi condiţiile stabilite în procesul- verbal de constatare a pagubelor.

Mai invocă partea apelantă, că reclamantul a acţionat contrar prevederilor a legii speciale menţionate, arbitrar şi unilateral s-a adresat către o altă unitate de evaluare, ce contravine prevederilor art. 23 alin. (13) al Legii nr. 414- XVI din 22.12.2006, potrivit cărora în cazul unui dezacord între părţi în privinţa alegerii expertului independent sau a unităţii de specialitate ce trebuie să stabilească costul, reparaţiei părţilor componente sau a pieselor avariate, costul lucrărilor de reparaţie, valoarea autovehiculului la momentul accidentului sau valoarea rămasă, părţile urmează să menţioneze acest fapt în dosarul de daune, fiind îndreptăţite legal să apeleze individual la serviciile experţilor independenţi sau ale unităţilor de specialitate pentru stabilirea pagubelor. În acest caz, la plata despăgubirii de asigurare, părţile vor ţine cont de prevederile art. 22 alin. (1) și ale art. 28 alin. (2) și alin. (3) din respectiva Lege.

A mai completat partea apelantă, că atât la etapa instrumentării dosarului de daune, cât şi în procesul de examinare a cauzei în instanţa de judecată, pe cazul dat de asigurare nu au fost anexate careva acte justificative/facturi care să probeze suportarea unor cheltuieli reale de reparație ale autovehiculului deteriorat.

Reprezentantul părții apelante C.A. „Moldasig” S.A., avocatul Gorelco Alina în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului în sensul declarant.

Reprezentantul părții intimate „Polimontaj” S.R.L., avocatul Procopii Viorel a pledat în fața instanței de apel pentru respingerea apelului, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Intimații/ intervenienți accesorii Lucic Natalia și Untilă-Levința Tatiana, de și au fost citați legal, la ședință nu s-au prezentat și nu au comunicat motivele neprezentării. Ca consecință și potrivit prevederilor art. 379 Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa ultimilor.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor

invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și trimiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță, din următoarele motive.

Termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Reprezentantul părții apelante C.A. „Moldasig" S.A., a depus apelul la data de 30 iunie 2022, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/, dispozitivul căreia a fost pronunțat la 22 iunie 2022, astfel se constată apelul declarat în termen.

Cadrul legal pertinent aplicabil speței.

În conformitate cu art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanţe şi să trimită pricina spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) şi lit. i) Cod de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 388 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform dispoziţiilor art. 118 Cod de procedură civilă (1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel; (3) Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate; (5) Instanţa judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părţilor şi altor participanţi la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare şi să dovedească faptele ce constituie obiectul probaţiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu prevederile art. 372 alin. (3) Cod de procedură civilă, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi nici nu pot fi înaintate noi pretenţii.

Potrivit dispoziţiilor art. 373 Cod de procedură civilă instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani vs Spania, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis contra Greciei nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Totodată, în corespundere cu prevederile art. 65 Cod de procedură civilă:

(1) Orice persoană interesată poate interveni într-un proces ce se desfăşoară între alte persoane. Intervenţia este în interesul propriu când intervenientul invocă un drept al său asupra obiectului litigiului sau un drept legat de acesta.

(1^1) Dacă se constată că există persoane care pot să își declare propriile pretenţii asupra obiectului litigiului între părţile iniţiale, instanţa este obligată să înştiinţeze persoanele în cauză despre procesul pornit şi să le explice dreptul lor de a interveni în proces prin înaintarea unei acţiuni.

(2) Intervenientul principal poate interveni în proces până la închiderea dezbaterilor judiciare în primă instanţă, înaintând acţiunea către una sau către ambele părţi în modul prevăzut de prezentul cod. Intervenientul principal are drepturi şi obligaţii de reclamant.

(2^1) Cererea de intervenţie principală se întocmeşte conform cerinţelor prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.

(4) În cazul în care constată că acţiunea intervenientului principal nu se raportă la obiectul litigiului, instanţa pronunţă o încheiere prin care respinge examinarea concomitentă a acţiunii intervenientului principal cu acţiunea iniţială a reclamantului. În astfel de cazuri, intervenientul principal nu decade din dreptul de a cere intentarea unui proces pe baze generale.

(5) Încheierea prin care instanţa respinge examinarea concomitentă a acţiunii intervenientului principal cu acţiunea iniţială a reclamantului poate fi atacată cu recurs. Examinarea recursului nu afectează continuitatea şedinţei de judecată, însă până la pronunţarea deciziei instanţei ierarhic superioare se amină pledoariile. Dacă încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea persoanei interesate de a interveni în proces în calitate de intervenient principal a fost casată, instanţa reia examinarea cauzei de la pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare.

Conform dispoziţiilor art. 67 Cod de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane, poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanţă, dacă hotărârea pronunţată ar putea să influenţeze drepturile sau obligaţiile lui faţă de una din părţi. Pentru a interveni în proces, intervenientul depune o cerere în care demonstrează interesul intervenţiei, indicând cărei părţi i se va alătura. Copia de pe cerere se înmânează ambelor părţi. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces şi la cererea uneia dintre părţi sau din oficiul instanţei.

În conformitate cu prevederile art. 5 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel.

În ședință de judecată a instanței de apel s-a stabilit, că la 19 mai 2020 „Polimontaj” S.R.L. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către C.A. „Moldasig” S.A., intervenienți accesorii Natalia Lucic și Untilă-Levința Tatiana, solicitând încasarea de la C.A. „Moldasig” S.A. în beneficiul „Polimontaj” S.R.L. despăgubirea de asigurare în mărime de 73313 lei, cheltuielile juridice în sumă de 2458,60 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei, cât și taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 2900.

Prin hotărârea Judecătoria Chişinău /sediul Centru/ din 22 iunie 2022, acțiunea a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 30 iunie 2022, C.A. „Moldasig” S.A., a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău /sediul Centru/ din 22 iunie 2022, solicitând casarea acesteia.

Colegiul a stabilit, potrivit înscrisurilor prezentate de părți și anexate la dosar și, anume, conform certificatului de înmatriculare nr. 137004661 a autovehiculului BMW 520D nr/î *****, dreptul de proprietate asupra autovehiculului numit, la data producerii accidentului rutier și adresării în instanța de judecată, era înregistrat după „BT Leasing MD” S.R.L., iar „Polimontaj” S.R.L. fiind doar posesorul acestui bun în temeiul contractului de leasing financiar nr. 674LMD/2013 din 24.05.2013. Mai mult, Colegiul accentuează, că după producerea accidentului rutier posesorul/șoferul mijlocului de transport, Lucic Natalia a depus cerere către asigurator, acționând în numele și interesul proprietarului acestui bun, adică „BT Leasing MD” S.R.L. în temeiul procurii eliberată de ultima. În același context Colegiul atestă, că potrivit dosarului de daune și celorlalte acte

a automobilului (raportul privind testarea tehnică ș.a.), la data producerii accidentului rutier proprietar al bunului deteriorat era anume „BT Leasing MD” S.R.L.

La fel, Colegiul atestă că „Polimontaj” S.R.L. a devenit proprietar al bunului abia la 05.02.2022, fapt confirmat prin certificatul de înmatriculare nr. 227001525 a autovehiculului BMW 520D nr/î *****. Colegiul va respinge argumentul „Polimontaj” S.R.L., cum că ultima a devenit proprietar al automobilului la data de 25.06.2014, data când a fost întocmit actul de primire-predare a automobilului BMW 520D nr/î *****. Or, acest fapt nu corespunde realității, deoarece dreptul de proprietate al „Polimontaj” S.R.L. asupra bunului numit a devenit opozabil pentru terți, inclusiv pentru C.A. „Moldasig” S.A., doar după înregistrarea acestui drept în registrul public.

Astfel, Colegiul reiterează că la momentul producerii accidentului rutier, dar şi la momentul înaintării cererii de chemare în judecată, reclamantul „Polimontaj” S.R.L. nu deținea de dreptul de proprietate asupra autovehiculului BMW 520D, nr/î *****, proprietar al bunului fiind „BT Leasing MD” S.R.L.

În acest context și potrivit materialelor pricinii, Colegiul atestă că instanța de fond la examinarea actualei pricinii nu a identificat toate persoanele vizate și interesate în proces și, anume, proprietarului bunului de la data producerii faptei și inițierii procesului în instanță, adică „BT Leasing MD” S.R.L., care urma a fi atras în actualul proces.

Corespunzător, Colegiul relevă că instanța de fond nu a identificat toate persoanele interesate în proces și nu i-a atras în calitate de intervenienți accesorii, cu toate că prin soluția pronunțată, entității indicate supra, neatrasă în proces, i se aduc atingere drepturilor și intereselor, în asemenea mod fiind deschisă calea pentru înaintarea eventualelor viitoare pretenții către aceasta.

Respectiv, deoarece potrivit materialelor pricinii Colegiul atestă existența unei persoane care are un interes în actuala pricină, dar care nu a fost atrasă în proces deoarece instanța de fond la examinarea cauzei nu a identificat toate persoanele vizate și interesate în proces și nu a atras în proces, deși potrivit datelor existente la dosar și circumstanțelor pricinii anume „BT Leasing MD” S.R.L. era proprietar al bunului vizat și, prin hotărârea pronunțată, i se aduce sau i se poate aduce atingere drepturilor și intereselor legitime, fiind posibilă și apariția unor noi obligații față de părțile în litigiu.

În acest sens Colegiul relevă, că potrivit dispozițiilor art. 67 Cod de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane, poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanţă, dacă hotărârea pronunţată ar putea să influenţeze drepturile sau obligaţiile lui faţă de una din părţi.

Pentru a interveni în proces, intervenientul depune o cerere în care demonstrează interesul intervenţiei, indicând cărei părţi i se va alătura. Copia de pe cerere se înmânează ambelor părţi. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces şi la cererea uneia dintre părţi sau din oficiul instanţei.

Respectiv, instanța de fond urma să stabilească, că actualul litigiu vizează direct,

inclusiv și „BT Leasing MD” S.R.L., care deţinea de dreptul de proprietate asupra autovehiculului BMW 520D, nr/î ***** la momentul producerii accidentului rutier și intentării acțiunii în justiție, din care considerent urma obligatoriu a fi atras, inclusiv și din oficiu, în proces, în calitate de intervenient accesoriu, pentru a acorda posibilitatea să beneficieze de o apărare efectivă și eficientă a drepturilor și intereselor sale legitime. În caz contrar, nerespectarea acestor obligaţii, care se regăsesc şi în principiile fundamentale a procedurii civile expuse la art. art. 9 și 26 Cod de procedură civilă, afectează atât aparenţele de imparţialitatea obiectivă a instanţei, cât şi cele de obiectivitate și echitate a procesului judiciar.

Or, instanţa de apel nu este în drept de a admite derogări de la prevederile legii comise de partea apelantă și de a acorda facilități în detrimentul celorlalți participanți ai procesului. Or, principiul preeminenţei dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatului Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din 23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

Colegiul reţine, că în circumstanţele speţei, sacrificarea principiului preeminenţei dreptului va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a apelantei, deoarece asemenea acţiuni nu pot fi admise de către instanţa de judecată decât în condiţiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acţiunile arbitrare ale instanţe sunt incompatibile testului de imparţialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat. Imparţialitatea este esenţială pentru îndeplinirea adecvată a funcţiei judiciare, ea priveşte nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Conform dispoziţiilor art. 1 alin. (3) al Constituţiei Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudenţa constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor stabilite de Constituţie şi Legi, iar instanţa de judecată nu constituie o excepţie în acest sens.

De aceia instanța de apel conchide, că neantrenarea în proces a persoanelor care dispun de interes legal în acest sens, reprezintă o violare vădită a dreptului acestora la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO și constituie temei legal necondiționat, de sine stătător și invocat din oficiu, de casare a hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Din considerentele expuse și ținând cont de faptul, că hotărârea instanței este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, iar motivele invocate de către apelantă întemeiate, Colegiul reiterează concluzia de a admite apelul, cu casarea hotărârii instanței de fond și trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece hotărârea nu este conformă prevederilor art. 239 Cod de procedură civilă.

La rejudecarea cauzei prima instanță urmează să țină cont de cele relatate în prezenta decizie, să întreprindă măsuri în vederea examinării pricinii cu respectarea strictă a procedurilor instituite de legislație, cu stabilirea cercului persoanelor interesate și atragerea în proces a tuturor persoanelor, a căror drepturi și interese legitime li se aduc atingere prin judecarea litigiului în speță și să adopte o hotărâre temeinică și corectă.

La o nouă judecare a pricinii instanța urmează să ţină cont de cele indicate de instanța de apel în prezenta hotărâre, să ia măsurile necesare, prevăzute inclusiv de art. 67 Cod de procedură civilă, privind atragerea în proces a tuturor părţilor interesate și să asigure tuturor participanţilor la proces condiţii egale pentru folosirea de către aceștia de drepturile procedurale, să examineze pricina sub toate aspectele și să verifice toate circumstanțele importante pentru soluționarea litigiului, cu adoptarea unei hotărâri legale și întemeiată. Totodată, colegiul, accentuează că potrivit dispozițiilor art. 49 Cod de procedură penală, pricina urmează a fi rejudecată de un alt complet de judecată, situația întrunind circumstanțele care fac inadmisibilă participarea repetată a aceluiași judecător la examinarea cauzei.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. d) și 388-390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Admite apelul declarat de C.A. „Moldasig” S.A.

Casează hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 22 iunie 2022, pronunțată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de „Polimontaj” S.R.L. către C.A. „Moldasig” S.A., intervenienți accesorii Lucic Natalia și Untilă-Levința Tatiana cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată și restituie cauza la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței **Ion Secrieru**
Judecător

Judecătorii **Marina Anton**

Vitalie Cotorobai